

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

ZDRAVJU
ŠKODLJIVO

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

- 1.1 *Trgovsko ime:* **LESONAL FILLER HB ČRN**
- 1.2 *Uporaba snovi:* Premazno sredstvo – filler za uporabo v avtoreparaturi.
- 1.3 *Podatki o distributerju:* SPEKTER d.o.o. telefon: 00386 3/713 25 00
Ložnica pri Žalcu 52/a telefaks: 00386 3/713 25 25
3310 Žalec e-mail: info@spekter-zalec.si
- 1.4 *Podatki o proizvajalcu:* Akzo Nobel Car Refinishes bv telefon: + 31 (0)71 308 6944
Rijksstraatweg 31 http://www.lesonal.com
2171 AJ Sassenheim, The Netherlands
- 1.5 *Klic v nujnih primerih :* Od 8.00 h do 16.00 h na tel.: 00386 3/713 25 22 (g. Rok Zupanc).
V primeru zdravstvene ogroženosti se posvetujte z osebnim zdravnikom ali dežurnim zdravnikom. V primeru življenske ogroženosti poklicati tel. 112, oziroma Klinični center Ljubljana, tel. 01 522 5050.

2. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

- 2.1 *Fizikalno-kemijske:* Proizvod je vnetljiv.
- 2.2 *Za zdravje človeka:* Proizvod je zdravju škodljiv pri vdihavanju in v stiku s kožo.
- 2.3 *Za okolje:* Proizvod ni škodljiv za vodne organizme in vodno okolje.
- 2.4 *Dodatne informacije:* »Vsebuje Metakrilate. Lahko povzroči alergijsko reakcijo.«

3. SESTAVA / INFORMACIJE O SESTAVINAH

3.1 *Nevarne sestavine:*

Ime	%	CAS-št.	EC-št.	Simbol	R-stavki
Ksilen	10-25	1330-20-7	215-535-7	Xn, Xi	10-20/21-38 (1)(2)
n-butilacetat	2,5-10	123-86-4	204-658-1		10-66-67 (1)(2)
2-metoksi-1-metiletilacetat	2,5-10	108-65-6	203-603-9	Xi	10-36 (1)(2)
Etilbenzen	2,5-10	100-41-4	202-849-4	F, Xn	11-20 (1)(2)
Metakrilati	0-1				43 (1)

Pomeni in besedilo opozorilnih R-stavkov za posamezno snov so navedeni v poglavju 16.

Mejne vrednosti na delovnem mestu so navedene v poglavju 8.

(1) snovi, ki so razvrščene z zdravju škodljivimi in okolju nevarnimi lastnostmi

(2) snovi, katerim je delavec izpostavljen na delovnem mestu

4. UKREPI PRVE POMOČI

Splošni ukrepi: V primeru simptomov ali v dvomljivih situacijah, takoj pokličemo zdravniško pomoč. Nezavestnemu nikoli ničesar ne dajajte v usta.

Vdihavanje: Ponesrečenca prestaviti na svež zrak, počiva naj na mirnem in toplen mestu. Pri zastoju dihanja naj usposobljena oseba nudi umetno dihanje. Ničesar mu dajati v usta. Pri nezavesti naj počiva v stabilnem bočnem položaju, takoj pokličemo zdravnika.

Stik s kožo: Takoj odstranimo kontaminirano obleko in čevlje. Kožo izpirati z veliko vode in mila. Ne uporabiti topil ali razredčil!

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

**ZDRAVJU
ŠKODLJIVO**

Stik z očmi: Če ima ponesrečenec kontaktne leče, jih odstranimo. Oči takoj spirati najmanj 15 minut pod tekočo vodo. Pri tem razpremo veke s prsti, oko pa obračamo v vse smeri.

Zaužitje: V primeru zaužitja, takoj poklicati zdravniško pomoč in pokažemo varnostni list ali etiketo na embalaži. Ponesrečenca pustimo počivati na mirnem in toplem mestu. Ne vzpodbuditi bruhanja!

5. UKREPI OB POŽARU

- 5.1 **Splošni ukrepi:** Vode od gašenja ne izpuščati/odlagati v okolje, kanalizacijo ali vodotoke. Ogroženo zaprto embalažo hladiti z vodo.
- 5.2 **Sredstva za gašenje:** **Primerna:** Ogljikov dioksid, gasilni prah, alkohol obstojna pena.
Ne smemo uporabiti: Močnega vodnega curka.
- 5.3 **Produkti izgorevanja:** Pri požaru nastaja gost črn dim. Izpostavljanje razkrojnim produktom lahko škoduje zdravju. Izogibajte se vdihavanju hlapov.
- 5.4 **Zaščitna oprema:** Pri gašenju požara nosite zaščito za dihala, neodvisno od okoliškega zraka.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

- 6.1 **Osebni varnostni ukrepi**
Zavarujte vse vire vžiga. Izogibajte se vdihavanju hlapov ali meglic. Skrbite za zadostno zračenje. Uporabljajte osebno zaščitno opremo (glej poglavje 7 in 8).
- 6.2 **Ukrepi za varstvo okolja**
Surovine ali odpadke, ki jo vsebujejo, ne smemo odlagati oz. zlivati direktno v okolje (tla/prst oz. kanalizacijo, podtalnico ali površinske vode).
- 6.3 **Ukrepi ob raztresanju/razlitju**
Surovino odstranimo mehansko z nevnetljivim materialom, ki nase veže tekočino (mivka, pesek, diatomejska zemlja ali inertno snovjo) in odložimo v za to označene posode za odpadke in odstranimo v skladu s predpisi (glej poglavje 13). Območje onesnaženja očistimo z detergentom, ne uporabljamo topil ali razredčil! Pri pronicanju večjih količin kemikalije v vodotoke ali kanalizacijo, obvestite Center za obveščanje.

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

7.1 Ravnanje z nevarno snovjo/pripravkom

Poskrbimo za dobro prezračevanje delovnega prostora - splošno in lokalno, tudi pri tleh. Hlapi so težji od zraka in se širijo po tleh. Skupaj z zrakom lahko tvorijo eksplozivno zmes, zato preprečite uhajanje vnetljivih hlapov. Izogibajte se koncentracijam, višjim, kot je dovoljeno.

Embalaže ne smemo puščati odprte. V bližini ne sme biti odprtega ognja, vročih površin in drugih virov vžiga. Električne naprave morajo ustrezati eksplozijsko varni zaščiti. V delovnem prostoru morajo biti stalno pripravljena gasilna sredstva in gasilna pregrinjala. Uporabljamo samo orodje, ki ne iskri. Za praznjenje ne uporabljajte pritiska. Embalaža ni pod pritiskom. Vedno uporabljajte samo originalno embalažo.

Izogibati se moramo stiku surovine z očmi in kožo. Izogibati se moramo vdihavanju hlapov. Zaščititi se moramo s predpisanimi osebnimi varovalnimi sredstvi (glej poglavje 8). Nositi moramo antistatično obleko in obutev. V delovnem prostoru morajo biti stalno pripravljene steklenice za izpiranje oči. Med delom ne smemo ne jesti, ne piti in ne kaditi. Kontaminirano obleko moramo takoj zamenjati, saj pomeni povečano nevarnost za zdravje. Po končanem delu s surovino si vsakič temeljito umijemo roke z vodo in milom.

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

**ZDRAVJU
ŠKODLJIVO**

7.2 Skladiščenje

LESONAL FILLER HB ČRN hranimo v tesno zaprti, v originalni embalaži na suhem, hladnem mestu, stran od nezdružljivih materialov, odprtega plamena, vročine, isker in direktne sončne svetlobe. Surovine ali odplake, ki jo vsebujejo, ne smemo odlagati oz. zlivati direktno v okolje (tla/prst oz. kanalizacijo, podtalnico ali površinske vode). Skladiščimo stran od: oksidirajočih agentov, močnih baz in močnih kislin. Pri delu je potrebna previdnost. Ne kaditi! Odprte posode držati pokončno zaradi preprečitve izlitja materiala.

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI / OSEBNA ZAŠČITA

8.1 Dodatna napotila k opremi tehničnih naprav:

Skrbeti je potrebno za dobro prezračevanje. To se doseže lahko z lokalnim ali splošnim odsesovanjem. Če koncentracija hlapov na delovnem mestu presega mejne vrednosti, je potrebno nositi ustrezno osebno varovalno opremo (glej osebna zaščitna sredstva).

8.2 Osebna zaščitna sredstva

- **Zaščita dihal:** Če je delavec izpostavljen višjim koncentracijam – nad mejno vrednostjo, se mora uporabljati ustrezna zaščita za dihala (respirator). Če ventilacija ni zadostna, se mora uporabljati zaščita za dihala pri vsakem delu.
- **Zaščita oči:** Nositi varovalna zaščitna očala proti poškropitvi.
- **Zaščita rok in kože:** Osebe morajo nositi antistatično zaščitno obleko iz naravnega materiala ali iz visokotemperaturno odporne sintetičnega materiala. Zaščitne kreme lahko pomagajo zaščititi izpostavljene dele kože. Kreme ne uporabljajte po izpostavitvi. Pri daljšem in ponavljajočem stiku uporabljati zaščitne rokavice. Ne priporoča se uporaba rokavic iz nitrilne in butilne gume, neoprena in PVC. Priporoča se folija, lahko tudi fluor guma. Pred uporabo zaščitnih rokavic, jih vedno prej preverite!
- **Drugo:** Zahteva se delovna higiena in običajna previdnost pri delu s kemikalijami. Pred odmorom in po koncu dela, si umijte roke. Zaščitne obleke shranjujte ločeno od navadne. Redno vzdržujte osebna varovalna sredstva.

8.3 Mejne vrednosti na delovnem mestu, ki jih je treba upoštevati in nadzorovati

Podatki za mejne vrednosti so iz Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu.

<i>Ime snovi</i>	<i>MV (mejne vrednosti)</i>
n-butilacetat	480 mg/m ³ , 100 ppm, 1 KTV, Y
Ks len (mešane izomere)	221 mg/m ³ , 50 ppm, 2 KTV, K, BAT EU
2-Metoksi-1-metiletilacetat	275 mg/m ³ , 50 ppm, 2 KTV, K, EU
Etilbenzen	442 mg/m ³ , 100 ppm, 2 KTV, K, BAT, EU

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

Analitska metoda

9.1 SPLOŠNI PODATKI

- Agregatno stanje pri 20°C:** Tekočina
- Barva:** Glej embalažo
- Vonj:** Karakterističen

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

**ZDRAVJU
ŠKODLJIVO**

9.2 PODATKI, POMEMBNI ZA ZDRAVJE, VARNOST IN OKOLJE

Spremembe fizikalnega stanja

Vnetljivost

- Plamenišče: 25°C (77,0 °F) Pri zaprtem lončku

- Eksplozijsko območje:

Spodnja eksplozijska meja: 1%

Zgornja eksplozijska meja: 7,8% Etilbenzen

Specifična teža hlapov (zrak=1): 4,6 2-Metoksi-1-metiletilacetat

Relativna gostota (voda=1): 1,485 g/cm³

pH vrednost: n.a.

Topnost v vodi: n.a.

Viskoznost (kinematična): 1,548484 cm²/s (154,8484 cSt)

(kinematična pri 40°C(104°F)): n.a.

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1 *Obstojnost:* Pri normalni uporabi in skladiščenju stabilno (glej poglavje 7).

10.2 *Pogoji, ki se jim je treba izogniti:* Izogibati se je potrebno nezdružljivim materialom, virom vžiga in visokim temperaturam.

10.3 *Nezdružljive snovi:* Nezdružljive snovi so: oksidanti, močne kisline in močni lugji.

10.4 *Nevarne reakcije:* Nevarne nekontrolirane eksotermne reakcije z oksidanti, močnimi kisljinami in močnimi lugji.

10.5 *Nevarni produkti razkroja:* Nevarni produkti razkroja so: dim, ogljikov monoksid, ogljikov dioksid, dim in dušikovi oksidi.

11. TOKSIKOLOŠKE INFORMACIJE

11.1 *Akutna toksičnost*

Na voljo ni vseh podatkov o toksičnosti proizvoda. Proizvod je bil ocenjen po metodi Dangerous Preparations Directive 1999/45/EC in je razvrščen z toksičnimi lastnostmi.

Podrobnejše informacije najdete v poglavjih 2 in 15.

Izpostavljenost in vdihavanje hlapov topil in prekoračeni mejni vrednosti, lahko povzroči resne zdravstvene težave, kot npr. draženje sluznice, dihalnih poti, kakor tudi okvaro ledvic, jeter in centralnega živčnega sistema. Simptomi in znaki za omenjene težave so: glavobol, vrtoglavica, utrujenost, mišična oslabeledost, zaspanost, omotica in v najtežjem primeru izguba zavesti.

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

**ZDRAVJU
ŠKODLJIVO**

Pomembne LD/LC50 vrednosti razvrščanja:

CAS 1330-20-7	Ksilen	
Zaužitje (interperitno)	LD50	4300mg/kg (podgana) 1700 mg/kg (podgana)
Vdihavanje	LCL0	--
Na koži (podkožno)	LD50	> 1700 mg/kg (zajec) 2459 mg/kg (podgana)
CAS 100-41-4	Etilbenzen	
Zaužitje	LD50 TDL0	3500 mg/kg (podgana) 1062 mg/kg (podgana)
Vdihavanje	LC50	--
Na koži	LD50 LD50	17800 µL/kg (zajec) >5000 mg/kg (zajec)
CAS 123-86-4	n-butilacetat	
Zaužitje (interperitno)	LD50	10768 mg/kg (podgana)
Vdihavanje (hlapov)	LD50	390 ppm/4h (podgana)
Na koži (podkožno)	LD50	>178600 mg/kg (zajec)
CAS 108-65-6	2-metoksi-1-metiletil acetat	
Zaužitje	LD50	8532 mg/kg (podgana)
Vdihavanje	LD50	--
Na koži	LD50	>5 g/kg (zajec)

11.2 Možni učinki na zdravje – primarno draženje

Stik s kožo: Proizvod prehaja (absorbira) v telo skozi kožo. Ponavljajoč ali dolgotrajen stik s kožo lahko povzroči razmastitev kože in ne alergične kontaktne poškodbe na koži (kožni dermatitis) in/ali vnos nevarnih snovi skozi kožo.

Stik z očmi: Razpršilci lahko povzročajo draženje ter povratno škodo na očeh.

Mutagenost: ni podatka

Rakotvornost: ni podatka

Teratogenost: ni podatka

11.3 Dodatne informacije

Proizvod vsebuje snovi, katere lahko škodijo zdravju, in se izražajo v: krvi, na ledvicah, jetrih, mišični oslabeledosti, želodčne težave, težave zgornjega dihalnega sistema, kože, centralnega živčnega sistema (CNS), oči in leče.

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

ZDRAVJU
ŠKODLJIVO

12. EKOLOŠKE INFORMACIJE

12.1 Podatki o ekoloških učinkih, ekotoksičnosti

Strupeni učinki na vodne organizme – akutna toksičnost:

Ime snovi	Test	Rezultat EC50/ LC50	Vrsta	Izpostavljenost
ksilen CAS 1330-20-7		LC50: 13,4 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 13,3 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 12 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 8,6 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 8,2 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 3,3 mg/L	ribe	96 h
etilbenzen CAS 100-41-4		EC50: 7,2 mg/L	alge	48 h
		EC50: 2,97 mg/L	vodne bolhe	48 h
		EC50: 2,93 mg/L	vodne bolhe	48 h
		LC50: 4,2 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 9,09 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 9,6 mg/L	ribe	96 h
		EC50: 9,6 mg/L	ribe	96 h
		IC50: 0,136 mg/L	alge	72 h
		LC50: 0,05 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 0,021 mg/L	ribe	96 h
n-butilacetat CAS 123-86-4		EC50: 19 mg/L	Ribe	48 h
		LC50: 100 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 18 mg/L	ribe	96 h
		LC50: 32000 µg/L	vodne bolhe	48 h
		LC50: 18000-19000 mg/L	Ribe	96 h

12.2 Razgradljivost in akumulacija-primarni razkroj

Proizvod je bil ocenjen po metodi Dangerous Preparations Directive 1999/45/EC in ni razvrščen z ekotoksičnimi lastnostmi. Podrobnejše informacije najdete v poglavjih 3 in 15.

12.3 Biološki končni razkroj

Surovine ali odpadki, ki jo vsebujejo, ne smemo odlagati oziroma izlivati direktno v okolje (tla/prst oz. kanalizacijo, podtalnico ali površinske vode).

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

ZDRAVJU
ŠKODLJIVO

13. SMERNICE ZA ODSTRANJEVANJE

13.1 *Nekoristni presežki, neuporabni odpadki*

Nekoristne presežke in neuporabne odpadke odstranimo kot to določa Pravilnik o ravnanju z odpadki. Ne sme se odlagati skupaj z gospodinjskimi odpadki. Ne dopustite, da odteče v kanalizacijo. Nevarno odpadno blago izročite zbiralcem posebnih odpadkov.

H5-zdravju škodljiv odpadek

Klasifikacijska številka odpadka: 08 01 11*

Naziv odpadka: odpadne barve in laki, ki vsebujejo organska topila ali druge nevarne snovi

13.2 *Uporabljena embalaža*

Z uporabljeno embalažo ravnamo kot to določa Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Z neočiščeno embalažo ravnajte kot s kemikalijo.

Klasifikacijska številka odpadka: 15 01 10*

Naziv odpadka: embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi ali je onesnažena z nevarnimi snovmi.

13.3 *Način uničenja*

Ni podatkov (glej poglavje 6).

14. INFORMACIJE O TRANSPORTU

14.1 *Transport po kopnem*

ADR/RID razred: 3

Številka nevarnosti: 30

Nalepka nevarnosti: 3

Embalažna skupina: III

UN številka: 1263 BARVA ALI BARVAM SORODNE SNOVI

14.2 *Transport po morju*

IMDG razred: 3

Številka nevarnosti: 30

Nalepka nevarnosti: 3

Embalažna skupina: III

UN številka: 1263 BARVA ALI BARVAM SORODNE SNOVI

Onesnaževalec morja: NE

Seznam za nujne primere: F-E, S-E

14.3 *Zračni transport*

IATA/ICAO razred: 3

Številka nevarnosti: 30

Nalepka nevarnosti: 3

Embalažna skupina: III

UN številka: 1263 BARVA ALI BARVAM SORODNE SNOVI

»Izjeme glede viskoznosti«: ne veljajo za zračni prevoz

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

ZDRAVJU
ŠKODLJIVO

15. ZAKONSKO PREDPISANE INFORMACIJE

15.1 *Predpisano označevanje*

Xn – ZDRAVJU ŠKODLJIVO

Simbol nevarnosti:

Xn

ZDRAVJU ŠKODLJIVO

Vsebuje: Ksilen
R-stavki: R10 Vnetljivo.
R20/21 Zdravju škodljivo pri vdihavanju in pri zaužitju.
S-stavki: S36/37 Nositi primerno zaščitno obleko in zaščitne rokavice.

15.2 *Dodatne zahteve za označevanje določenih pripravkov*

»Vsebuje Metakrilate. Lahko povzroči alergijsko reakcijo.«

15.3 *Podatki o predpisih*

*Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. december 2006

* Zakon o kemikalijah (Uradni list RS, št. 110/03 - prečiščeno besedilo, [47/04](#) - ZdZPZ, [61/06](#) ZBioP in 16/08) ([neuradno prečiščeno besedilo](#))

*Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. list RS, št. 35/2005, 54/07, 88/08)

*Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. list RS, št. 67/05, 137/06, 88/08)

*Pravilnik o ravnanju z odpadki (Ur. list RS, št. 84/1998, 45/2000, 20/2001, 13/2003, 41/2004, 34/2008)

*Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. list RS, št. 104/2000, 12/2002, 41/04, 84/06)

*Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga ADR – (Ur. list RS, št. 9/2003, 66/2003, 9/2005, 9/2007)

*Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. list RS, št. 100/2001, 39/2005, 53/2007)

Šifra / ime
surovine:

LESONAL FILLER HB ČRN

**ZDRAVJU
ŠKODLJIVO**

16. DRUGE INFORMACIJE

Viri podatkov:

Varnostni list proizvajalca:

Akzo Nobel Car Refinishes b.v.: 2K HIGH BUILD FILLER BLACK (z dne: 30.0.,2010, verzija 17)

Slovenska izdaja varnostnega lista št.1, z dne 21.10.2010, v skladu z zakonodajo REACH

Evropski seznam obstoječih snovi – Seznam EINECS

Evropski sporazum o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR).

CEPE klasifikacija: --

Pomen opozorilnih stavkov - R v poglavju 2 in 3:

R 11 Lahko vnetljivo.

R 10 Vnetljivo.

R 20 Zdravju škodljivo pri vdihavanju.

R 20/21 Zdravju škodljivo pri vdihavanju in v stiku s kožo.

R36 Draži oči.

R38 Draži kožo.

R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

R66 Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.

R67 Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico.

Obvestilo uporabniku:

Podatki v tem varnostnem listu temeljijo na našem trenutnem znanju in na trenutno veljavni zakonodaji. Izdelek se brez predhodne pridobitve pisnih navodil za ravnanje ne sm uporabljati za druge namene kot je navedeno v poglavju 1. Uporabnik je vedno dolžan, da stori vse potrebno, da zadosti zahtevam zakonodaje. Informacija v tem varnostnem listu je mišljena kot opis varnostnih zahtev za naš izdelek. Ne gre jemati kot garancijo za lastnost izdelka.